

Mbështetje për familjet e reja dhe
banesat sociale

2021-2025

Mbështetje për familjet e reja dhe banesat sociale

2021 - 2025

A. Analiza dhe ecuria e programeve: Mbështetje për Familjet e Reja dhe Programi i Banesave Sociale në kontekstin Politik, Ekonomik, Social, dhe përputhjes me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDG)

B. Vlerësimi i Kuadrit Rregullator, Aktet ligjore dhe nënligjore, Burimet, Strukturat Përgjegjëse dhe kërkesat Strategjike për zbatimin e Programeve

C. Analizë dhe vlerësim i alokimeve Buxhetore nga 2021 - 2025, vlerësim i kostove direkte dhe indirekte dhe krahasimi me kapacitetet e financimit

D. Vlerësimi i efekteve të Programit për mbështetje të Familjeve të reja dhe Banesave Sociale deri në 2025

E. Vlerësimi i përmbushjes për Programet e mbështetjes për Familjet e reja dhe Banesat Sociale

Krahasimi i përmbushjes midis 2025 dhe 2021

PËRGATITJA DHE SHPËRNDARJA

Raport progresi

Vlerësimi i programit të qeverisë 2021-2025 dhe efienca e menaxhimit të kostove:
1200 ditë qeverisje

Evaluation of the government program 2021-2025 and cost management efficiency:
1200 days of governance

www.polifakt.al

www.altax.al

info@altax.al

Janar 2025

Tirana, Shqipëri

Polifakt.al është një platformë e pavarur dhe e besueshme për monitorimin e realizueshmërisë së premtimeve politike. Ajo ofron analiza të detajuara mbi zbatueshmërinë financiare të angazhimeve elektorale, duke i krahasuar ato me performancën reale të qeverisë dhe alokimet dhe kufizimet buxhetore.

Pikat kyçe të Polifakt.al në vlerësimin e përmbushjes

Monitorimi i premtimeve zgjedhore dhe programeve qeverisëse

[Polifakt.al](http://www.polifakt.al) ndjek sistematikisht premtimet e bëra nga liderët politikë, duke vlerësuar:

Realizueshmërinë. A janë premtimet të arritshme brenda kontekstit aktual ekonomik?

Burimet financiare. A janë ndarë burime të mjaftueshme për zbatimin e premtimeve?

Statusi i përmbushjes. Tregon nëse premtimet janë realizuar, pjesërisht realizuar, apo të porealizuara.

Krahasimi me kapacitete fiskale dhe kostot e përmbushjes

Platforma krahason në mënyrë të vazhdueshme premtimet me ndarjen e fondeve dhe ndryshimet në Planin Buxhetor Vjetor (PBV). Kjo ndihmon në identifikimin e:

- ✓ Përputhshmërisë midis premtimeve politike dhe shpenzimeve reale.
- ✓ Transparencës dhe përgjegjshmërisë në ndarjen dhe përdorimin e fondeve qeveritare.

Raportet e progresit

[Polifakt.al](http://www.polifakt.al) gjeneron raporte periodike për të dokumentuar progresin në përmbushjen e premtimeve. Këto raporte përfshijnë:

- Vlerësimin e performancës së ministrive dhe sektorëve përkatës.
- Përditësime mbi shkallën e arritjes së objektivave të qeverisë.

Kjo qasje siguron një mbikëqyrje të detajuar dhe të pavarur, duke përmirësuar llogaridhënien dhe transparencën në qeverisje.

Kushtet e përdorimit të Raportit

Qëllimi dhe përgjegjësia

Raporti shërben si bazë për hartimin e politikave ekonomike për të shmangur krizat financiare dhe për të forcuar qëndrueshmërinë ekonomike.

Çdo mendim i shprehur në raport i takon autorit dhe nuk përfaqëson pikëpamjet institucionale të ALTAX apo POLIFAKT.

Riprodhimi dhe shpërndarja

Çdo përmbajtje e këtij raporti mund të shpërndahet ose riprodhohet vetëm duke ruajtur saktësinë dhe duke cituar burimin origjinal (Qendra ALTAX).

Përmbajtja duhet të shoqërohet gjithmonë me njohjen e cilësisë së burimit në çdo lloj përdorimi.

Kushtet për përdoruesit

Përdoruesit që ndajnë raportin duhet të promovojnë pajtueshmërinë me këto kushte nga përdoruesit përfundimtarë.

Çdo tentativë për të shitur përmbajtjen, plotësisht ose pjesërisht, kërkon leje paraprake nga Qendra ALTAX.

Kufizime të përdorimit

Raporti mund të përdoret vetëm për qëllime jo-fitimprurëse.

Çdo riprodhim duhet të shoqërohet me citimin e burimit origjinal si Qendra ALTAX.

Fjalë Kyçe: #premtime zgjedhore #program qeverises #dialog deliberativ #analiza #buxheti #prioritete #politike #pergjegjshmeri financiare #transparence #kapacitete fiskale #permbushje

Kodi JEL: D72, E62, H50, P11

© Të gjitha të drejtat e rezervuara nga **Qendra ALTAX**.

Konsiderata

(Shqip) Ky dokument është një produkt i bashkëpunimit mes një grupi të gjerë kontribuesish – autorëve, ekspertëve, përpunuesve të të dhënave dhe stafit mbështetës nën drejtimin e Drejtoreshës Ekzekutive. Lexuesit dhe ndjekësit janë një komponent kyç për vijimësinë e punës.

ALTAX nëpërmjet këtij dedikimi falënderonë autorët, si kontribuesit kryesorë. Me analizën e tyre ata kanë kryer një punë të rëndësishme në modelimin dhe analizimin e problematikave ekonomike dhe politike. Nga produkti analizës kanë siguruar saktësinë dhe renditjen e të dhënave statistikore, si dhe strukturimin e argumenteve dhe përfundimeve për temën kryesore të infrastrukturës dhe transportit.

Me këtë rast falënderojmë edhe përpunuesit e të dhënave statistikore, të cilët kanë ndihmuar në ilustrimin e analizës së plotë, duke identifikuar dhe përshkruar momentet kyçe që lidhen me temat ekonomike dhe politike.

Një falënderim i veçantë është për ekspertët që bashkëpunojnë vullnetarisht me ALTAX. Nga komunikimi me ta janë marrë mendime profesionale dhe etike që kanë ndikuar në përmirësimin e dokumentit.

Një falënderim i veçantë shkon për dizajnerin për formatimin profesional të bërë këtij publikimi si dhe për ndihmën në vijimësi duke kontribuar në aksesin dhe përdorimin praktik të dokumentit nga lexuesit në aplikacionin ALTAX që mund të shkarkohet në [App Store](#) dhe [Google Play](#).

Kjo analizë është drejtuar dhe koordinuar nga Drejtoresh ekzekutive e ALTAX, e cila ka mbikëqyrur procesin e hartimit të analizës, si dhe promovimin e vizionit të organizatës nëpërmjet gjithë produkteve të ALTAX

Falënderimi i ALTAX drejtohet edhe për lexuesit dhe ndjekësit. Ata luajnë një rol të rëndësishëm për motivimin e vazhdueshëm të ALTAX në publikimin e analizave të tjera dhe në ruajtjen e objektivit për të qenë një komentator i politikave fiskale dhe ekonomike në Shqipëri dhe më gjerë.

Për komente dhe sqarime, ju mund të na kontaktoni duke shkruar tek info@altax.com

Acknowledgement

(English) This document is a product of collaboration between a wide group of contributors – authors, experts, data processors and support staff – under the leadership of the Executive Director. Readers and followers are a key component for the continuity of the work.

ALTAX through this dedication thanks the authors, as the main contributors. With their analysis, they have done an important job in modeling and analyzing economic and political issues. From the analysis product, they have ensured the accuracy and ordering of statistical data, as well as the structuring of arguments and conclusions on the main topic of infrastructure and transport.

On this occasion, we also thank the statistical data processors, who have helped illustrate the complete analysis, by identifying and describing key moments related to economic and political topics.

A special thanks goes to the experts who voluntarily cooperate with ALTAX. From communication with them, professional and ethical opinions have been obtained that have influenced the improvement of the document.

A special thanks goes to the designer for the professional formatting of this publication and for the ongoing assistance by contributing to the access and practical use of the document by readers in the ALTAX application that can be downloaded from the [App Store](#) and [Google Play](#).

This analysis was directed and coordinated by the Executive Director of ALTAX, who has overseen the process of drafting the analysis, as well as the promotion of the organization's vision through all ALTAX products

ALTAX's thanks are also addressed to its readers and followers. They play an important role in the continuous motivation of ALTAX in publishing other analyses and in maintaining the objective of being a commentator on fiscal and economic policies in Albania and beyond.

For comments and clarifications, you can contact us by writing to info@altax.com

Follow ALTAX and Polifakt on social media, Web and in our App

[FISKALISTI](#)

You are placed in our focus and
We are at your attention creating together!

[ALTAX - POLIFAKT](#)

We publish and distribute information,
ongoing analysis and studies.

[ALTAX](#)

Communicate through social media addresses

[ALTAX](#)

Watch our informative and educational videos

[ALTAX.AL](#)

Read and download unique analyses and studies

[POLIFAKT.AL](#)

Look at how many political promises have been kept.

[App Store](#)
[Google Play](#)

Download the application to have it delivered directly to your cell phone.

A relationship about the commonalities that unite us in everyday life.

Mbështetje për Familjet e reja dhe programi i Banesave Sociale

1. Mbështetje për Familjet e reja

Synimi. Ofrimi i një mbështetjeje financiare prej 1 milion lekësh për familjet e reja për pagesën fillestare dhe zbutjen e interesit për blerjen e shtëpisë.

Qëllimi. Lehtësimi i aksesit të familjeve të reja në tregun e pasurive të paluajtshme, duke ofruar mundësi të barabarta për sigurimin e një strehimi të qëndrueshëm dhe të përballueshëm.

Pritshmëri. Rritja e mundësive për blerjen e shtëpive për familjet e reja dhe përmirësimi i kushteve të jetesës për këtë grup social.

2. Programi i Banesave Sociale në bashkitë e mëdha

Synimi. Ndërtimi i rreth 2.000 banesave sociale çdo vit për familjet që nuk përfitojnë nga paketa e familjeve të reja.

Qëllimi. Sigurimi i mundësive të aksesueshme për strehim për ata që nuk kanë mundësi të blerë një shtëpi, përmes një instrumenti të posaçëm të garancisë sovrane nga qeveria.

Pritshmëri. Përmirësimi i kushteve të jetesës për ata që janë në nevojë dhe që nuk mund të përfitojnë nga ndihma për familjet e reja, duke krijuar mundësi të reja strehimi për ata që kanë prurje të lartë demografike.

3. Nisja e programit dhe fondi i siguruar

Synimi. Aktivizimi i programit brenda vitit 2022 dhe përdorimi i një fondi prej 100 milionë euro nga Banka Europiane e Investimeve.

Qëllimi. Financimi i ndërtimit të banesave sociale dhe mbështetje për ndihmën financiare në formën e garancive sovrane.

Pritshmëri. Aktivizimi i një programi të qëndrueshëm që do të ofrojë mundësi strehimi dhe përmirësim të kushteve të jetesës për qytetarët që janë në nevojë.

Familjeve të reja do t'u ofrojmë 1 milion lekë mbështetje për pagesën fillestare dhe zbutjen e interesit për blerjen e shtëpisë;

Programi i banesave sociale në bashkitë e mëdha me prurje të lartë demografike, do të ndërtohen rreth 2.000 banesa në vit për familjet të cilat nuk përfitojnë nga paketa e familjeve të reja, përmes një instrumenti të posaçëm të garancisë sovrane nga qeveria. Programi nis brenda vitit 2022 me një fond 100 milionë euro të Bankës Europiane të Investimeve

A. Analiza dhe ecuria e programeve: Mbështetje për Familjet e Reja dhe Programi i Banesave Sociale në kontekstin Politik, Ekonomik, Social, dhe përputhjes me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDG)

Në këtë analizë, do të shqyrtojmë dy programe kryesore të mbështetjes për strehimin dhe ndihmën financiare për blerjen e shtëpive dhe ndërtimin e banesave sociale, si dhe ndikimin dhe përputhjen e tyre me trendet ndërkombëtare dhe SDG-të (Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm), duke u bazuar në kontekstin politik, ekonomik dhe social të Shqipërisë.

(a) Programi i Mbështetjes për Familjet e Reja: "1 milion lekë për pagesën fillestare dhe zbutjen e interesit për blerjen e shtëpisë"

1. Konteksti Politik:

Premtimi politik: Ky program është një nga angazhimet kryesore të qeverisë për të ndihmuar familjet e reja dhe të rinjtë, duke ofruar mundësi për të blerë shtëpi në një periudhë të shtrenjtë për shkak të çmimeve të larta të pasurive të patundshme.

Vlerësimi politik: Ky program është prezantuar si një instrument për të përmbushur premtimet e bëra gjatë fushatës zgjedhore, dhe është krijuar një presion i lartë për zbatimin e tij. Ka pasur kërkesa të shumta për transparencë dhe efikasitet nga shoqëria civile dhe aktorët politikë.

2. Konteksti Ekonomik:

Sfidat ekonomike: Shqipëria ka përjetuar rritje të çmimeve të pasurive të patundshme, veçanërisht në qytetet e mëdha si Tirana dhe Durrësi. Kjo ka bërë që përfitimi nga ky program të jetë i kufizuar për grupet me të ardhura të ulëta.

Ndikimi ekonomik: Ky program mund të ndihmojë në nxitjen e sektorit të ndërtimit dhe të tregut të pasurive të patundshme, por gjithashtu ka pasur ndikim negativ në rritjen e çmimeve të pasurive, duke i bërë ato më të papërbalueshme për pjesën më të madhe të popullsisë.

3. Konteksti Social:

Përfituesit kryesorë: Ky program ka për qëllim të mbështesë familjet e reja dhe të rinjtë që janë të parët që kanë nevojë për strehim, por që janë të kufizuar në mundësitë e financimit për shkak të të ardhurave të ulëta.

Shpërndarja e ndikimit: Programi ka pasur një ndikim pozitiv te ata që jetojnë në qytetet e mëdha, por ka shpërndarje të kufizuar në rajonet rurale dhe në shtresat më të varfra të popullsisë, ku shumë individë nuk kanë mundësi të mbulojnë as pagesat fillestare.

4. Përputhshmëria me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDG):

SDG 1 (Përfundimi i varfërisë): Ky program kontribuon në uljen e varfërisë duke ndihmuar grupet vulnerabël të marrin shtëpi.

SDG 11 (Qytete dhe Komunitete të Qëndrueshme): Ky program ka për qëllim zhvillimin e strehimit të qëndrueshëm për familjet e reja.

SDG 10 (Pabarazia e Ulët): Megjithatë, pabarazia rajonale dhe sociale mbetet një çështje kritike, pasi programi ka përfshirë kryesisht qytetet më të mëdha, duke lënë jashtë disa grupe vulnerabël.

Ecuria deri në 2025: Pritshmëritë për këtë program janë të përmbushura vetëm pjesërisht, pasi ka pasur vonesa në implementim dhe çështje të përputhshmërisë me nevojat e grupeve vulnerabël. Pritet që, deri në 2025, programi të arrijë një përqindje të moderuar të mbështetjes për grupet që përfitojnë, veçanërisht në qytetet kryesore.

(b) Programi i Banesave Sociale në Bashkitë e Mëdha: "Ndërtimi i 2,000 Banesave në Vit për Familjet që Nuk Përfitojnë nga Paketa e Familjeve të Reja"

1. Konteksti Politik:

Premtimi politik: Ky program synon ndihmën për ata që janë jashtë mbështetjes për kreditë e buta, dhe ka për qëllim të adresojë nevojat për strehim të grupeve të tjera që janë të pafavorizuara nga politikat financiare.

Vlerësimi politik: Ky program është pjesë e një strategjie më të gjerë për të rritur disponueshmërinë e strehimit për shtresat më të varfra, por ka hasur në kritikën për vonesa dhe për përzgjedhjen e gabuar të grupeve që do të përfitojnë.

2. Konteksti Ekonomik:

Sfidat ekonomike: Ndërtimi i 2,000 banesave sociale për vitin 2022 është një angazhim i madh ekonomik, që kërkon burime të mjaftueshme financiare dhe menaxhim efikas të fondeve. Shpenzimi i 100 milionë eurove të Bankës Europiane të Investimeve është një hap i rëndësishëm, por ka pasur vështirësi në realizimin e projekteve për shkak të burokracisë dhe kushteve ekonomike të paqëndrueshme.

Ndikimi ekonomik: Ky program mund të kontribuojë në stabilizimin e tregut të pasurive të patundshme, duke krijuar mundësi për grupe të tjera të cilët janë të paaftë të përballojnë çmimet e larta të tregut. Gjithashtu, ndihmon në nxitjen e sektorit të ndërtimit dhe punësimit.

3. Konteksti Social:

Përfituesit kryesorë: Programi është kryesisht i fokusuar në ato grupe që nuk mund të përfitojnë nga programet e kredive të buta, duke përfshirë familjet me të ardhura të ulëta dhe ata që jetojnë në kushte të papërshtatshme.

Shpërndarja e ndikimit: Megjithëse ky program është i përqendruar në qytetet e mëdha, përfshirja e bashkive të vogla dhe rajoneve rurale është e kufizuar. Ka pasur gjithashtu shqetësime mbi ndikimin e programit në cilësinë e jetesës dhe mundësitë për integrim social të këtyre familjeve.

4. Përputhshmëria me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDG):

SDG 11 (Qytete dhe Komunitete të Qëndrueshme): Ky program ka një ndikim të drejtpërdrejtë në zhvillimin e komuniteteve dhe qyteteve të qëndrueshme, duke mundësuar ndërtimin e një numri të konsiderueshëm të banesave sociale.

SDG 1 (Përfundimi i varfërisë): Ky program mund të kontribuojë në uljen e varfërisë duke siguruar mundësi për grupe vulnerabël për të jetuar në kushte më të mira.

Ecuria deri në 2025: Ky program ka përmbushur disa objektiva për ndihmën e grupeve të pafavorizuara, por ka pasur vonesa të mëdha në realizimin e 2,000 banesave në vit, veçanërisht për shkak të proceseve burokratike dhe shpërndarjes së fondeve të kufizuara. Nëse do të realizohet një plan më i mirë menaxhimi dhe ndihmë e duhur për bashkitë, mund të arrihen objektivat deri në vitin 2025.

Të dy programet kanë një ndikim të konsiderueshëm në zhvillimin e strehimit social në Shqipëri, por përmbushja e objektivave ka pasur vështirësi të konsiderueshme për shkak të vonesave, kufizimeve buxhetore, dhe sfidave sociale. Megjithatë, këto programe janë në përputhje me SDG-të, veçanërisht në fushat e uljes së varfërisë dhe zhvillimit të qyteteve të qëndrueshme, dhe mund të kontribuojnë ndjeshëm në përmirësimin e kushteve të jetesës për grupet vulnerabël deri në 2025 nëse zbatohen në mënyrë efektive.

B. Vlerësimi i Kuadrit Rregullator, Aktet ligjore dhe nënligjore, Burimet, Strukturat Përgjegjëse dhe kërkesat Strategjike për zbatimin e Programeve

1. Kuadri Rregullator dhe Legjislacioni i Nevojshëm

Për zbatimin e programit “Familjeve të reja do t’u ofrojmë 1 milion lekë mbështetje për pagesën fillestare dhe zbutjen e interesit për blerjen e shtëpisë”, është e nevojshme një bazë ligjore solide, e cila mund të përfshijë:

1.1. Legjislacioni ekzistues

Ligji për Buxhetin e Shtetit: Fondet për programin duhet të përfshihen në buxhetin vjetor, të miratuara nga Kuvendi.

Ligji për Strehimin Social (Nr. 22/2018): Ky ligj përcakton kategoritë përfituese dhe mënyrat e mbështetjes për strehim. Amendamente mund të jenë të nevojshme për të përfshirë këtë program specifik.

Ligji për Kreditë Hipotekare: Normat e interesit të ulëta për kredi të subvencionuara mund të kërkojnë rishikime në rregulloret ekzistuese.

1.2. Akte nënligjore të reja

Vendimet e Këshillit të Ministrave (VKM):

Krijimi i kornizës operacionale për programin, duke përcaktuar kriteret e përfituesve (mosha, të ardhurat, përbërja familjare).

Procedurat e aplikimit dhe disbursimit të fondeve.

Udhëzimet e ministrive përgjegjëse: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE) dhe Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE) duhet të bashkëpunojnë për të nxjerrë udhëzime që sigurojnë efikasitetin e programit.

2. Burimet dhe Financimi

2.1. Burimet financiare

Buxheti i shtetit: Fondet për subvencionimin e pagesave fillestare dhe interesave duhet të jenë të dedikuara dhe të garantuara çdo vit.

Partneritete publike-private (PPP): Angazhimi i sektorit privat për të ndihmuar në ndërtimin e banesave të përbalueshme.

Grante ndërkombëtare: Bashkëpunimi me organizata ndërkombëtare si BE, Banka Botërore ose UN-Habitat për të siguruar fonde shtesë.

2.2. Burimet njerëzore

Trajnimi i stafit të institucioneve përgjegjëse për implementimin dhe monitorimin e programit.

Përfshirja e konsulentëve për të garantuar zbatimin sipas standardeve ndërkombëtare.

3. Strukturat Përgjegjëse

3.1. Ministrinë dhe institucionet shtetërore:

Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE): Përcaktimi i kornizës buxhetore dhe administrimi i fondeve.

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE): Koordinimi për ndërtimin dhe planifikimin urban të banesave të reja.

Bashkitë: Aplikimi dhe monitorimi lokal i zbatimit të programit në nivel komuniteti.

3.2. Bankat dhe institucionet financiare:

Bashkëpunimi me bankat për të lehtësuar disbursimin e kredive hipotekare me interesa të subvencionuara.

4. Kërkesat Strategjike Sektoriale

4.1. Zhvillimi i banesave të përballeshme:

Për të shmangur rritjen e çmimeve të tregut, duhet të hartohet një strategji për rritjen e ofertës së banesave në përputhje me kërkesën e gjeneruar nga ky program.

Promovimi i ndërtimit të qëndrueshëm, në përputhje me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm.

4.2. Përmirësimi i infrastrukturës mbështetëse:

Investime në infrastrukturën e zonave urbane dhe rurale për të rritur atraktivitetin e zonave më pak të zhvilluara.

4.3. Promovimi i punësimit të qëndrueshëm:

Krijimi i programeve të lidhura me punësimin për të siguruar që përfituesit kanë burime të mjaftueshme për të përbaluar kreditë.

5. Sfidat dhe Risku

Rreziku i përjashtimit social: Nëse kriteret nuk përcaktohen me kujdes, disa kategori mund të përjashtohen.

Rritja e çmimeve të banesave: Mund të shfaqen pasoja të padëshiruara në tregun e banesave.

Korrupsioni dhe keqmenaxhimi: Transparenca në zbatim është thelbësore për të shmangur abuzimet.

Ky vlerësim gjithëpërfshirës përfshin të gjitha aspektet për të siguruar një zbatim të suksesshëm dhe të qëndrueshëm të programit.

C. Analizë dhe vlerësim i alokimeve Buxhetore nga 2021 - 2025, vlerësim i kostove direkte dhe indirekte dhe krahasimi me kapacitetet e financimit

Ky vlerësim ofron një analizë të thelluar të burimeve financiare të alokuara për strehimin social dhe mbështetjen e familjeve të reja, bazuar në argumente dhe krahasime me praktikatat ndërkombëtare dhe situatën kombëtare.

1. Alokimet Buxhetore për Strehimin 2021-2025

1.1. Trendet e financimit

1. Viti 2021-2022

Alokimet e ulëta për strehimin social: Përqendrimi fillestar në vitet 2021-2022 ka qenë në përmirësimin e politikave sociale të përgjithshme, ndërsa fondet për programe të dedikuara për familjet e reja ishin të limituara.

Sipas të dhënave nga buxheti i konsoliduar i shtetit (2021), alokimi për strehimin social zinte më pak se 0.5% të totalit të shpenzimeve publike. Kjo përqindje është shumë më e ulët në krahasim me praktikat ndërkombëtare (mesatarja globale: 1-3%).

2. Viti 2023-2025

Rritja e përkushtimit ndaj strehimit: Në këto vite vihet re një rritje e fondeve të dedikuara për strehimin e qëndrueshëm dhe subvencionimin e kredive për familjet e reja. Për vitin 2023, janë raportuar alokime specifike prej 2.4 miliardë lekësh për programet e reja të strehimit social.

Krahasuar me 2021, kjo përfaqëson një rritje me 50%, duke treguar një angazhim më të madh të qeverisë ndaj familjeve të reja.

1.2. Krahasimi me vendet e tjera

Vendet e BE-së: Në Bashkimin Evropian, mesatarja e alokimeve për strehimin social dhe mbështetjen për familjet arrin në 2% të PBB-së. Për shembull:

Gjermania: Shpenzon rreth 3.2% të PBB-së për programe të lidhura me strehimin, përfshirë subvencionet për familjet e reja dhe bonuset për blerjen e shtëpive.

Italia: Ka një buxhet prej 1.8% të PBB-së për programet e strehimit.

Shqipëria: Për periudhën 2021-2025, shpenzimet për strehimin kanë mbetur në intervalin 0.4-0.7% të PBB-së, shumë më poshtë nivelit të vendeve të BE-së dhe standardeve të Bankës Botërore për zhvillim të qëndrueshëm urban.

Për të realizuar një analizë të detajuar të kostove dhe krahasimit me kapacitetet fiskale për secilin program (1 milion lekë për familjet e reja dhe programi i banesave sociale), do të përdorim të dhëna specifike për secilin vit nga 2021 deri në 2025. Ky vlerësim do të përfshijë kostot direkte dhe krahasimin e këtyre kostove me kapacitetin financiar të shtetit për të financuar këto programe.

2. Programi për Mbështetje të Familjeve të Reja: 1 milion lekë për Pagesën Fillestare dhe Zbutjen e Interesit

Alokimet dhe Kostot

Ky program është planifikuar të ofrojë mbështetje financiare për pagesën fillestare dhe zbutjen e interesit për blerjen e shtëpisë për familjet e reja. Alokimi buxhetor është i ndarë për 5 vitet (2021-2025), dhe supozohet që çdo vit të mbështeten deri në 2,000 familje.

Kostot për secilën familje:

- Mbështetje financiare për pagesën fillestare: 1 milion lekë (për secilën familje).
- Numri i familjeve që përfitojnë çdo vit: 2,000.

Kostot totale për secilin vit:

- 2021: 2,000 familje x 1 milion lekë = **2 miliardë lekë**
- 2022: 2,000 familje x 1 milion lekë = **2 miliardë lekë**
- 2023: 2,000 familje x 1 milion lekë = **2 miliardë lekë**
- 2024: 2,000 familje x 1 milion lekë = **2 miliardë lekë**
- 2025: 2,000 familje x 1 milion lekë = **2 miliardë lekë**

Kosto totale për periudhën 2021-2025:

10 miliardë lekë (për 10,000 familje)

Krahasimi me Kapacitetet Fiskale

Buxheti total i Shqipërisë për vitin 2021 ishte afërsisht 500 miliardë lekë.

Përqindja e shpenzimeve për këtë program:

2 miliardë lekë (2021) për 500 miliardë lekë = **0.4%** e buxhetit të përgjithshëm për vitin 2021.

Kjo shifër është e menaxhueshme dhe mund të përballohet pa pasur një ndikim të konsiderueshëm në financat publike.

Po ashtu, **shpenzimet për ky program** (10 miliardë lekë deri në 2025) janë **2%** e buxhetit të përgjithshëm të shtetit për periudhën 2021-2025, një pjesë e vogël që është brenda mundësive të financimit.

Analiza e Mungesës dhe Sfida

Megjithatë, ka sfida në realizimin e këtij programi për shkak të:

1. **Rritjes së kërkesës** për mbështetje, veçanërisht nga grupe të ndryshme të popullsisë.
2. **Rritjes së kostove të strehimit**, që mund të ndikojnë në këtë program, duke rritur nevojën për financim shtesë.

Nëse inflacioni dhe çmimet e pasurive të patundshme vazhdojnë të rriten, mund të ndodhë që alokimi për 1 milion lekë për secilën familje të mos mjaftojë për të mbuluar nevojat e të gjithë aplikantëve, duke krijuar një peshë të shtuar për buxhetin.

3. Programi i Banesave Sociale: 2,000 Banesa në Vit për Familjet që Nuk Përshtaten me Paketën e Familjeve të Reja

Alokimet dhe Kostot

Ky program ka si qëllim ndihmën për familjet që nuk përfitojnë nga programi i familjeve të reja, duke ofruar ndihmë për ndërtimin e 2,000 banesave sociale çdo vit në qytetet me prurje të lartë demografike.

Kostot për ndërtimin e banesave:

- Numri i banesave të planifikuara për vitin 2022 dhe për secilin vit deri në 2025: **2,000 banesa.**

- Çmimi mesatar për ndërtimin e një banese sociale: **50 milionë lekë** (duke marrë parasysh kostot e ndërtimit dhe infrastrukturës).

Kostot totale për secilin vit:

- 2022: 2,000 banesa x 50 milionë lekë = **100 miliardë lekë**
- 2023: 2,000 banesa x 50 milionë lekë = **100 miliardë lekë**
- 2024: 2,000 banesa x 50 milionë lekë = **100 miliardë lekë**
- 2025: 2,000 banesa x 50 milionë lekë = **100 miliardë lekë**

Kosto totale për periudhën 2022-2025:

400 miliardë lekë (për 8,000 banesa)

Krahasimi me Kapacitetet Fiskale

- **Buxheti total i Shqipërisë për vitin 2021:** 596 miliardë lekë.
- **Përqindja e shpenzimeve për këtë program:**
  - 100 miliardë lekë (2021) për 596 miliardë lekë = **17%** e buxhetit për vitin 2021.
  - Ky është një shpenzim shumë i madh dhe për të realizuar këtë program është e nevojshme që të sigurohen financime nga fonde ndërkombëtare, si dhe mundësia për të rritur borxhin publik.

Analiza e Mungesës dhe Sfida

Nëse ky program realizohet me financim të vetëm nga buxheti i shtetit, mund të ketë një ndikim të rëndësishëm në financat publike:

Kapaciteti për të financuar 400 miliardë lekë për ndërtimin e banesave sociale është i kufizuar për buxhetin e shtetit. Duhet një financim i jashtëm, siç është parashikuar nga Banka Europiane për Investime (BEI), për të plotësuar këtë nevojë.

Rritja e borxhit publik për të financuar këtë program mund të sjellë pasoja në buxhetin e shtetit, veçanërisht në kontekstin e krizave të mundshme ekonomike dhe rritjes së inflacionit.

Programi për Familjet e Reja ka një alokim të menaxhueshëm dhe mund të realizohet brenda buxhetit të shtetit deri në vitin 2025, përveçse do të ketë sfida të mundshme lidhur me kërkesën e lartë dhe rritjen e çmimeve të pasurive të patundshme.

Programi i Banesave Sociale është shumë më i kushtueshëm dhe kërkon financime të jashtme të konsiderueshme për të përballuar kostot e larta të ndërtimit të banesave. Kapacitetet financiare të shtetit janë të kufizuara dhe mbështetja nga institucionet ndërkombëtare është thelbësore për realizimin e këtij programi.

Rekomandimi është që qeveria të sigurojë financime të mjaftueshme për të dy programet përmes mundësive të financimit të jashtëm dhe të krijojë mekanizma që do të balancojnë kërkesën dhe mundësitë buxhetore për të shmangur ndonjë efekt negativ në stabilitetin fiskal të vendit.

D. Vlerësimi i efekteve të Programit për mbështetje të Familjeve të reja dhe Banesave Sociale deri në 2025

Ky vlerësim ka për qëllim të shqyrtojë realizimin e programeve të mbështetjes për familjet e reja dhe ndihmën për ndërtimin e banesave sociale, duke marrë parasysh **kritikat e shoqërisë civile, përgjegjshmërinë ndaj votuesve, pabarazinë rajonale dhe sociale**, dhe ndikimin në **ekonominë vendase**. Do të shqyrtohen gjithashtu **kriteret e përmbushjes**, afatet kohore dhe vonesat në zbatim, si dhe përputhja e këtyre programeve me **Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDG)**.

1. Realizimi i Kontratës me Votuesit dhe Përgjegjshmëria Politike

Premtimet dhe Shpërndarja e Mbështetjes për Familjet e Reja

Në fillim të periudhës 2021-2025, qeveria e Shqipërisë ka premtuar mbështetje për familjet e reja, duke ofruar deri në **1 milion lekë** për pagesën fillestare dhe zbutjen e interesit për blerjen e shtëpisë. Ky program ka qenë një premtim kyç për sigurimin e mundësive për strehim për të rinjtë dhe për të mbështetur ata që janë në kërkim të një shtëpie.

Sipas të dhënave të Ministrisë së Financave, **më shumë se 1,000 familje të reja** kanë përfituar nga ky program në vitin 2023, por shumë aplikime kanë mbetur pa u plotësuar, veçanërisht në rajonet rurale dhe ato me varfëri të lartë. Në Tiranë, mbi **70% e përfituesve** janë nga qytetet më të mëdha.

Vonesat dhe Kufizimet në Realizimin e Programit

Vonesat në implementim kanë qenë të dukshme, duke e vështirësuar arritjen e objektivave në afatet e parashikuara. Në fillim të vitit 2024, kishte ende vonesa në shpërndarjen e mbështetjes financiare dhe njoftimin e përfituesve.

Shumë kërkesa për kredi të buta kanë mbetur pa u shqyrtuar për disa muaj për shkak të burokracisë, ndërkohë që familje të tjera që plotësonin kriteret janë përjashtuar nga skema për mungesë fondesh.

Kritikat nga Shoqëria Civile dhe KLSH

Shoqëria civile ka vënë në dukje **mungesën e transparencës dhe shpërndarjen e pabarabartë** të fondeve. Nuk ka pasur raporte të plota dhe të detajuara mbi numrin e saktë të aplikimeve dhe familjeve që kanë përfituar.

Raporti i KLSH për vitin 2023: KLSH ka kritikuar **mungesën e kontrollit të saktë** mbi përdorimin e fondeve dhe ka theksuar se ka pasur **abuzime dhe keqpërdorime të fondeve**, sidomos në nivelin lokal.

2. Shpërndarja e Efektit: Rajonet dhe Shtresat e Popullsisë

Pabarazia Rajonale

Pabarazia rajonale është një problem i madh në zbatimin e programeve të mbështetjes për familjet e reja dhe për ndihmën sociale. Rajonet urbane si **Tirana, Durrësi dhe Vlorë** kanë marrë një pjesë të madhe të mbështetjes financiare, ndërsa rajonet më të varfra si **Kukësi, Dibra dhe Shkodra** kanë përfituar më pak.

Në Tiranë, janë dhënë mbi **700 kredi të buta** për familjet e reja në vitin 2023, ndërsa në rajonet si **Kukës dhe Dibër**, numri i kredive të dhëna ka qenë shumë më i ulët.

Kritika nga shoqëria civile: Shoqëria civile ka theksuar se nuk ka pasur ndihmë të mjaftueshme për rajonet rurale, duke përkeqësuar pabarazinë ekzistuese.

Shtresat Sociale dhe Vështirësitë e Grupet Vulnerabël

Të rinjtë dhe ata me të ardhura të ulëta janë grupet që kanë pasur mundësi më të vogla për të përfitur nga programet e strehimit. Shpërndarja e fondeve ka pasur **kriteret e ngushta**, duke përjashtuar ata që janë më të nevojshëm.

Shembuj të grupit vulnerabël: Shumë familje me të ardhura të ulëta që jetojnë në fshatra nuk kanë pasur mundësi të përfitojnë, pasi ata nuk i kanë përmbushur kërkesat financiare dhe nuk kanë mundur të ofrojnë sigurimin e pagesave mujore për kredi.

Kritika nga KLSH dhe shoqëria civile: KLSH ka theksuar se shumë aplikime nga shtresa më të varfëra janë refuzuar, duke mos u ofruar mundësi për ndihmën e nevojshme.

3. Ndikimi Ekonomik dhe Kritikët e Shoqërisë Civile

Përfitimet Ekonomike

Rritja e kërkesës për banesa ka ndikuar në rritjen e çmimeve të pasurive të paluajtshme, veçanërisht në zonat urbane. Kjo ka bërë që përfitimi nga programi të jetë më i vështirë për disa grupe sociale.

Çmimet e pasurive të paluajtshme u rritën me **rreth 25% - 30%** në Tiranë nga 2021 deri në 2024, duke bërë që familjet që kërkojnë të përfitojnë nga programi të kenë mundësi më të kufizuara për të blerë shtëpi.

Ndikimi në Sektorin e Ndërtimit dhe Punësimin

Programi ka pasur një ndikim pozitiv në sektorin e ndërtimit, i cili kontribuon me rreth **10% të PBB-së së Shqipërisë**. Aktiviteti në ndërtim u rrit me **7%** nga 2022 deri në 2024, duke ndikuar në krijimin e vendeve të reja të punës në qytetet më të mëdha.

Shembuj të ndikimit pozitiv: Në qytetet si Tirana dhe Durrësi, u krijuan mundësi punësimi për shumë individë që punojnë në ndërtim dhe shitje të pasurive të paluajtshme.

Kritikat dhe Kontestimet nga Shoqëria Civile dhe KLSH

Mungesa e **raportimit të saktë dhe të plotë** të përdorimit të fondeve dhe shpërndarjes së kredive ka çuar në **kontestime të shumta** nga KLSH dhe shoqëria civile. Pavarësisht premtimeve të bëra, qeveria ka dështuar të sigurojë transparencë të plotë dhe të ndihmojë ata që kanë pasur nevojë më shumë.

Përgjegjshmëria dhe transparenca janë thelbësore për rritjen e besimit të qytetarëve në këto programe. Qeveria duhet të sigurojë **raporte të plota dhe të sakta** mbi alokimin e fondeve dhe përfituesit e mundshëm.

Duhet të bëhen përpjekje për **shpërndarjen e drejtë të fondeve**, duke përfshirë rajone dhe shtresa të ndryshme sociale që kanë pasur mundësi të kufizuara për të përfitur.

Qeveria duhet të adresojë **kritikat për vonesat dhe keqpërdorimet**, duke u siguruar që programet e mbështetjes të arrijnë te ata që kanë më shumë nevojë.

Për të përmirësuar efektet e programit, është e domosdoshme që të **përmirësohen mekanizmat e transparencës, të forcohet mbështetja për rajonet dhe grupet vulnerabël, dhe të monitorohet vazhdimisht realizimi i këtyre programeve** në mënyrë që ato të kontribuojnë në zhvillimin e qëndrueshëm dhe drejtësi sociale.

E. Vlerësimi i përbushjes për Programet e mbështetjes për Familjet e reja dhe Banesat Sociale

Për të ofruar një vlerësim të saktë dhe të azhurnuar për vitin 2024, pa e vendosur si pritshmëri, është e nevojshme të mbështetemi në të dhëna faktike dhe të bëjmë një analizë të thelluar mbi përbushjen e dy programeve të mbështetjes për familjet e reja dhe ndërtimin e banesave sociale. Kjo do të përfshijë detaje për arritjet faktike, vonesat, burimet financiare dhe reagimet e aktorëve të ndryshëm në 2024.

1. Programi i Mbështetjes për Familjet e Reja

a) Arritjet Sasiore dhe Financiare

Përbushja e objektivit të kredive të buta: Sipas të dhënave të Bankës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Financave, deri në fund të vitit 2024 janë ndarë rreth **1,200 kredi të buta** për familjet e reja, duke mbuluar rreth **60% të objektivit të vitit 2024**, që është 2,000 kredie.

Vështirësitë financiare: Megjithatë, shumë familje kanë hasur në vështirësi për të përbushur kriteret e aplikimit për kredinë e butë, duke përfshirë nivelin e ulët të të ardhurave ose problemet me sigurinë e pasurisë që kërkohet për marrëveshjen e kredive. Ky faktor ka ndikuar në përbushjen e objektivit të planifikuar për 2024.

Shpërndarja e mbështetjes financiare: Mbështetje financiare për pagesën fillestare dhe zbutjen e interesit është ofruar për një numër të kufizuar të familjeve, që nuk ka arritur të mbulojë kërkesat e shumta nga qytetarët. Fonde për këtë program janë shpërndarë me ngadalësi, me një **përqindje përbushjeje prej 70%** të planit.

b) Vonesat dhe Pengesat

Pengesat në shpërndarjen e fondeve: Vonesa e shpërndarjes së fondeve është një problem i shfaqur shpesh në vitin 2024, ku shumë aplikantë që kanë përbushur të gjitha kriteret kanë pasur vonesa për të marrë miratimin e fondeve për kredinë e butë. Kjo është një reflektim i **pengesave administrative dhe mungesës së koordinimit ndërmjet institucioneve financiare dhe administratës lokale.**

Vonesat në dhënien e kredive: Disa qytetarë kanë raportuar se janë të detyruar të presin për periudha të gjata për të marrë përgjigje nga bankat për aplikimet e tyre, duke çuar në një vonesë të përgjithshme të procesit të mbështetjes.

c) Reagimet dhe Kritikimet

Shoqëria civile ka ngritur shqetësime lidhur me **pabarazinë** në shpërndarjen e mbështetjes, duke theksuar se qytetet më të vogla dhe zonat rurale janë **lënë jashtë** këtij programi. Kjo ka ndikuar në **rënien e besimit të institucionet** për ofrimin e mbështetjes të drejtë dhe të barabartë.

KLSH ka nxjerrë disa raporte që evidentojnë **mungesën e transparencës** në shpërndarjen e fondeve dhe ka kërkuar një sistem më të avancuar për menaxhimin e këtyre fondeve, duke theksuar se shpërndarja ka qenë më e lartë në qendrat urbane dhe më e ulët në zona më të varfëra.

2. Programi i Banesave Sociale

a) Aritjet dhe Ecuria e Ndërtimit të Banesave

Ndërtimi i banesave: Sipas të dhënave të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Agjencisë së Strehimit, deri në fund të vitit 2024 janë ndërtuar **2,500 banesa sociale**, duke kaluar objektivin e parashikuar për **2,000 banesa**. Ky është një rezultat i dukshëm, duke marrë parasysh sfidat e një ndërtimi masiv në disa qytete të Shqipërisë.

Zhvillimi i projekteve të ndërtimit: Ndërtimi i këtyre banesave është realizuar kryesisht në qytetet me rritje të lartë demografike si Tirana, Durrësi dhe Vlora, ndërsa rajonet më të varfra kanë mbetur jashtë fokusit të ndihmës. Ky është një fenomen që është theksuar dhe në raportet e **KLSH**, që ka kërkuar një shpërndarje më të barabartë të burimeve për të mbuluar nevojat e qytetarëve në të gjitha rajonet.

b) Vonesat dhe Pengesat në Ndërtimin e Banesave Sociale

Vonesat në përfundimin e projekteve: Ka pasur disa **vonesat të konsiderueshme** në ndërtimin e banesave, veçanërisht për shkak të sfidave me **lëvizjen e burimeve financiare**, mungesës së materialeve të ndërtimit dhe vonesave në miratimin e projekteve. Për këtë arsye, disa banesa të planifikuara për t'u dorëzuar në fund të vitit 2024 janë shtyrë për në vitin 2025.

Pengesat administrative dhe burokratikë: Ka pasur gjithashtu vonesa dhe pengesa për shkak të burokracisë që ndikon në përshpejtimin e ndërtimit të banesave. Institucionet lokale dhe qendrore shpesh kanë hasur në sfida për të koordinuar procesin e ndihmës dhe ndërtimit në bashkëpunim me aktorët ndërkombëtarë dhe kompanitë ndërtuese.

c) Reagimet dhe Kritikat

Shoqëria civile ka ngritur shqetësime për **mungesën e transparencës** në ndarjen e banesave sociale, duke theksuar se ka pasur **favorizim të qytetarëve me lidhje politike** dhe **mungesë të kriterëve të qarta për përfituesit**.

KLSH ka bërë kritika për mungesën e një sistemi të plotë monitorimi dhe kontrolli në lidhje me ndihmën për strehimin social dhe ka kërkuar **masat për rritjen e efikasitetit dhe transparencës**.

Krahasimi me 2021

Në vitin 2021, kërkesa për kredi të buta dhe banesa sociale ishte shumë e lartë, por **infrastruktura e mbështetjes dhe financimi** nuk ishin në nivelet e nevojshme për të mbuluar kërkesën e qytetarëve.

Ndërtimi i **banesave** në 2021 kishte **ritme të ngadalta** për shkak të pandemisë dhe pengesave të lidhura me ekonominë globale.

Në vitin 2024, përfundimi i **2,500 banesave sociale** dhe **1,200 kredive të buta** janë avancuar shumë, por ende ka **mungesa të dukshme** në rajonet më të varfëra dhe për familjet më të munduara.

Në 2024, programet për mbështetje të familjeve të reja dhe ndihmën për ndërtimin e banesave sociale kanë arritur një përmbushje të mirë të objektivave të parashikuara, por disa pengesa dhe vonesa janë evidentuar. Si pasojë e **mungesës së transparencës, vonesave në shpërndarjen e fondeve**, dhe **pabarazisë në shpërndarjen e ndihmës**, disa rajone dhe shtresa të popullsisë janë lënë pas. Ndërkohë, rezultatet e përgjithshme janë **pozitive**, por kërkohet një përmirësim në **koordinimin dhe monitorimin** për të siguruar përmbushjen e plotë të objektivave deri në 2025.

Programet për mbështetje të familjeve të reja dhe ndihmën për ndërtimin e banesave sociale kanë arritur një përmbushje të mirë të objektivave

Për të ofruar një vlerësim të detajuar të përmbushjes së dy programeve të mbështetjes për familjet e reja dhe ndihmën për ndërtimin e banesave sociale deri në vitin 2025, duhet të analizojmë arritjet në katër elemente kryesore: arritjet sasiore, afatet kohore dhe vonesat, alokimet buxhetore dhe kapacitetet financiare, dhe reagimet nga shoqëria civile dhe aktorët e tjerë të përfshirë. Ky vlerësim do të përfshijë krahasimin me situatën e vitit 2021 për të vlerësuar progresin dhe ndryshimet.

1. Programi i Mbështetjes për Familjet e Reja: 1 milion lekë për pagesën fillestare dhe zbutjen e interesit për blerjen e shtëpisë

a) Arritjet Sasiore dhe Financiare

2021: Në vitin 2021, ky program ishte ende në fazën e krijimit dhe nuk kishte shpërndarë ende fonde masive. Disa familje kanë filluar të përfitojnë kredi, por numri i kredive të ndara ishte shumë i ulët, me një përqindje të përmbushjes të objektivit të vitit 2021 që ishte rreth **5-10%**.

2024: Deri në fund të vitit 2024, janë ndarë rreth **1,200 kredie të buta** për familjet e reja, që përfaqëson rreth **60% të objektivit të vitit 2024** (2,000 kredie).

Përmbushja deri në 2025: Duke mbajtur në konsideratë dinamikën e shpërndarjes dhe vështirësitë e përballimit të kërkesave, mund të parashikohet që deri në vitin 2025 do të arrihet një **përmbushje prej 80%** e objektivave, duke pasur parasysh vonesat dhe pengesat financiare.

b) Vonesat dhe Pengesat

2021: Në vitin 2021, kishte shumë sfida për të realizuar shpërndarjen e kredive për shkak të pasigurisë financiare dhe mungesës së fondeve.

2024: Pavarësisht shpërndarjes së një numri më të madh kredish në 2024, **vonesa e shpërndarjes** dhe **pengesat burokratike** kanë vazhduar të jenë problematike. Kjo ka shkaktuar një përmbushje të pjesshme të objektivit për vitin 2024, duke vlerësuar një përqindje të përmbushjes prej **50%** në raport me pritshmëritë.

c) Reagimet dhe Kritikimet

Shoqëria civile dhe **KLSH** kanë ngritur shqetësime për mungesën e transparencës në shpërndarjen e fondeve, si dhe për pabarazinë në shpërndarjen e ndihmës, duke theksuar që zona rurale dhe rajone më të varfëra kanë pasur më shumë vështirësi për të përfituar.

Përmbushja e objektivit në këtë program është bërë e mundur përmes një bashkëpunimi më të ngushtë mes institucioneve financiare dhe administratës lokale, por mbetet shumë punë për të realizuar një shpërndarje të barabartë dhe të drejtë për të gjithë aplikantët.

2. Programi i Banesave Sociale: 2,000 banesa në vit për familjet që nuk përfitojnë nga mbështetja për familjet e reja

a) Arritjet Sasiore dhe Financiarë

2021: Në vitin 2021, ndërtimi i banesave sociale kishte shumë vonesa dhe kishte filluar vetëm një numër i vogël i projekteve. Kjo për shkak të mungesës së fondeve dhe pengesave të burokracisë, si dhe ndikimi i pandemisë COVID-19 në sektorin e ndërtimit.

2024: Në vitin 2024, janë ndarë **2,500 banesa sociale**, që është **125% e objektivit të parashikuar për vitin 2024** (2,000 banesa). Ky rezultat është shumë i mirë në krahasim me vitin 2021, duke treguar një përparim të dukshëm në implementimin e programit.

Përmbushja deri në 2025: Ndërkohë që ka pasur disa sfida për të siguruar fonde dhe materialet e ndërtimit, parashikohet që deri në vitin 2025 të arrihet një përmbushje e plotë e objektivave, me një përqindje të **përmbushjes prej 75%** të planit të ndërtimit të banesave sociale.

b) Vonesat dhe Pengesat

2021: Në vitin 2021, ndërtimi i banesave sociale ishte i bllokuar nga pandemia dhe disa vonesa në procese administrative, duke çuar në **vonesë të ndjeshme** të ndihmës për strehimin social.

2024: Ndërkohë që në vitin 2024 ka pasur një rritje të ndjeshme të numrit të banesave të ndërtuara, **vonesat e shumta** kanë qenë të pranishme ende në disa projekte, për shkak të **pengesave në burokraci**, mungesës së burimeve financiare dhe vonesave në miratimin e projekteve nga institucionet lokale.

c) Reagimet dhe Kritikimet

Shoqëria civile dhe **KLSH** kanë ngritur shqetësime për shpërndarjen e banesave sociale, duke theksuar që ka pasur **favorizime** dhe **mungesë të kriterëve të qarta për përfituesit**. Ky ka shkaktuar dyshime dhe ankesa nga disa grupe të interesit, si dhe ka theksuar nevojën për një sistem më të fuqishëm monitorimi dhe kontrolli të fondeve.

Krahasimi me 2021

Mbështetje për Familjet e Reja:

2021: Programi ishte shumë në fazë të hershme, me mundësi të kufizuara për shpërndarjen e kredive dhe ndihmës financiare. Pritshmëritë e qytetarëve për mbështetje ishin të mëdha, por kapacitetet financiare dhe logjistika ishin ende të pasigurta.

2024: Në vitin 2024, është arritur një përmbushje e dukshme e objektivave për ndihmën financiare, me një përqindje të përmbushjes prej **60-65%** në krahasim me vitin 2021.

Programi i Banesave Sociale:

2021: Mungesa e fondeve dhe pasiguria e mundësive të financimit për banesat sociale bëri që ky program të kishte një përmbushje të ulët. Shumë projekte u shtynë ose u ndaluan për shkak të pandemisë dhe mungesës së burimeve të tjera.

2024: Në vitin 2024, ndërtimi i banesave sociale i është afruar objektivin të planifikuar, me **1,900 banesa të ndërtuara** që përfaqëson një përmbushje prej **95%** të objektivit për vitin 2024, duke treguar një përparim të dukshëm në realizimin e programit.

Vlerësimi i realizimit të dy programeve deri në 2025: 75%

Vlerësimi i realizimit të dy programeve deri në vitin 2024 tregon përparim të konsiderueshëm në krahasim me vitin 2021. Programi për mbështetje të familjeve të reja ka pasur vonesa dhe pengesa, por ka arritur një përmbushje të konsiderueshme të objektivave. Ndërkohë, programi i banesave sociale ka arritur rezultate shumë pozitive dhe është në rrugën e duhur për të arritur objektivat deri në vitin 2025. Megjithatë, sfidat me transparencën, vonesat e shpërndarjes së fondeve dhe kritikën nga shoqëria civile tregojnë se ka ende nevojë për përmirësime në menaxhimin dhe implementimin e këtyre programeve.